

RAADSINFORMATIEDOCUMENT GEMEENTE WATERLAND

Nummer	: 345-324
Onderwerp	: Eerste Voortgangsrapportage RES
Portefeuillehouder	: Astrid van de Weijenberg
Contact via	: Cluster Regio
Datum	: 21 februari 2023

Kennisnemen van

het besluit van het college van burgemeester en wethouders om de eerste voortgangsrapportage van de Regionale Energiestrategie (RES) vast te stellen.

Inleiding

Met deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de eerste voortgangsrapportage van de Regionale Energiestrategie (RES) van Noord-Holland Zuid. De rapportage geeft zicht op de status van de uitvoering van de RES, of bijsturing noodzakelijk is en wanneer de Herijking van de RES (2.0) nodig zal zijn. Het Nationaal Programma RES (NPRES) heeft met de 30 RES-regio's afgesproken dat er elke twee jaar een voortgangsrapportage wordt opgesteld. Dit komt in de plaats van een tweejaarlijkse Herijking van de RES.

Wanneer herijken?

De Herijking van de RES (2.0) is aan de orde als er aanvullingen of wijzigingen moeten worden gemaakt op het huidige RES 1.0 document. Een aanleiding kan onder andere het toevoegen van zoekgebieden voor windenergie zijn. Of de wens om de regionale ambitie te verhogen, bijvoorbeeld door bijstelling van de nationale of Europese doelen of door beschikbaarheid van nieuwe technieken of bronnen. De Herijking van de RES (2.0) wordt vastgesteld door alle gemeenteraden, Provinciale Staten en Algemeen Bestuur (AB) van de waterschappen.

Belangrijkste conclusies uit de voortgangsrapportage

Eén belangrijke conclusie is dat de kaders van de RES 1.0 ongewijzigd blijven en voldoende ruimte bieden om de uitvoering van de RES te realiseren. In 2023 ligt de aandacht op het continueren en versnellen van de uitvoering. De betrokken overheden voeren regelmatig het gesprek met elkaar over de voortgang. Daarnaast wordt de monitoring aangescherpt zodat eind 2023 kan worden bepaald of de ambitie tijdig wordt gerealiseerd. In de rapportage staan ook aanvullende acties voor 2023 genoteerd voor gemeenten, en andere overheden of organisaties. Voor de herijking van de RES (2.0) wordt gekoerst op 2024.

Voortgang RES in Waterland

Door een ongelukkige miscommunicatie is de voortgang van de gemeente Waterland niet meegenomen in het samenvattend overzicht per gemeente (bijlage 2). In deze brief geven wij u daarom graag een wat uitgebreider overzicht van de lopende projecten en de voortgang van de RES in Waterland.

Zoekgebieden de Nes en de Bukdijk

In Waterland zijn twee zogeheten zoekgebieden aangewezen: de Nes voor windenergie en de Bukdijk voor zonne-energie. Op de korte tot middellange termijn ligt de focus op de Nes, omdat een aantal zaken rond de Bukdijk nog verdere afstemming en onderzoeken vragen (o.a. de netaansluiting). Voor de Nes wachten we de plannen van de Coöperatie Windenergie Waterland af.

Binnenkort worden de gesprekken rond de invulling van dit zoekgebied opnieuw opgestart. Zodra de initiatiefnemer een concreet plan bij de gemeente neerlegt zullen we dit toetsen aan de geldende voorschriften en procedures. De besluitvorming over de windmolenplannen op de Nes zal te zijner tijd plaatsvinden in de gemeenteraad.

Kleine windmolens in het buitengebied

In 2022 hebben gemeenten in Zaanstreek-Waterland onderzoeksbureau TAUW de opdracht gegeven om een verkenning uit te voeren naar mogelijke beleidskaders voor kleine windmolens (15-18 m). De kosten voor dit onderzoek worden gefinancierd door het programmabureau van de RES. Onze gemeente heeft aangegeven te willen deelnemen aan dit onderzoek. De gedachte was dat inzicht in de knelpunten en kansen rond kleine windmolens het college in staat zou stellen om met een afgewogen voorstel naar de gemeenteraad te komen. Op 8 december heeft uw gemeenteraad een motie aangenomen om een beleidskader op te stellen voor kleine windturbines tot een hoogte van 15 meter. Het college ziet dit als ondersteuning van de ingezette koers. Wij verwachten dat de resultaten deze zomer bekend zullen zijn.

Zon boven parkeerplaatsen

Vanuit de RES-regio is er een samenwerking aangegaan met de Participatiecoalitie. De Participatiecoalitie is een samenwerkingsverband van vijf maatschappelijke initiatieven. Het doel van deze coalitie is het ontwikkelen van duurzame energieprojecten in lokaal eigendom. Voor de regio Zaanstreek-Waterland heeft de Participatiecoalitie een verkenning gestart naar mogelijke locaties waar zonne-energie boven parkeerplaatsen kan worden opgewekt. De bedoeling is dat deze locaties uiteindelijk zullen worden geëxploiteerd door energiecoöperaties die in de gemeente actief zijn. Voor Waterland zijn al een aantal locaties in beeld. De haalbaarheid voor het opwekken van zonne-energie op deze locaties moet nog verder worden onderzocht. De Participatiecoalitie verwacht voor de zomer een rapport op te leveren.

Status samenvattend overzicht

Hieronder wordt volgens de criteria van het samenvattend overzicht per gemeente (bijlage 2) de status van de uitvoering van de RES voor de gemeente Waterland toegelicht.

Verankeren omgevingsbeleid

De zoekgebieden bij de Nes en de Bukdijk zijn nog niet verankerd in het gemeentelijke omgevingsbeleid. Voor beide locaties is het onvoldoende duidelijk hoe de energieprojecten eruit komen te zien. Het opstellen van een juridisch-planologisch kader zoals een omgevingsplan is in deze fase niet mogelijk. De Omgevingsvisie van de gemeente dateert uit 2017, waardoor de zoekgebieden niet zijn meegenomen.

Kaders en streven lokaal eigendom

De Omgevingsvisie en de Duurzaamheidsagenda bevatten geen kaders voor lokaal eigendom van energieprojecten. Bij de invulling van zoekgebieden en kleinere projecten werken we zoveel mogelijk samen met de lokale energiecoöperaties. Hierdoor profiteert onze gemeenschap van de opwekking van duurzame energie binnen onze gemeentegrenzen. Het voornemen is om de doelen en kaders met betrekking tot lokaal eigendom vast te leggen bij de volgende herziening van het duurzaamheidsbeleid.

Kaders participatie t.b.v. RES

De gemeente heeft vooralsnog geen aanvullende kaders gesteld op het gebied van participatie bij energieprojecten. In het algemeen geldt dat de initiatiefnemer van een project verantwoordelijk is voor het participatieproces. Gelet op het maatschappelijk belang van de energieprojecten acht de gemeente een meer actieve rol op zijn plaats. Bij de invulling van zoekgebieden zal de gemeente samen met de initiatiefnemer werken aan een proces waarin belanghebbenden zo goed mogelijk worden betrokken.

Vergunningen tijdig afgeven

Zoals gesteld zijn er voor de zoekgebieden nog geen concrete plannen of planologische kaders. Het verstrekken van de vergunningen in 2025 vormt daarom een uitdaging. Vooral voor de Bukdijk is het de vraag in hoeverre dit realistisch is.

Dit jaar verwachten we grote stappen te kunnen zetten in het concreter krijgen van de kansen en obstakels bij het invullen van de zoekgebieden. Zodra er meer duidelijkheid is over de planning zullen wij de gemeenteraad hier verder over informeren.

Zoekgebieden uitgewerkt in projectlocaties

Vanwege de fase waarin de invulling van de zoekgebieden zich bevindt is dit nog niet aan de orde.

Op de hoogte blijven

Het college zal u blijven informeren over ontwikkelingen op het gebied van de RES. Voor meer informatie kunt u ook een kijkje nemen op de website van onze energieregio: www.energieregionhz.nl.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

drs. E.G.H. Dijk MPM
gemeentesecretaris/algemeen directeur

drs. M.C. van der Weele
burgemeester

Bijlage(n):

1. Eerste Voortgangsrapportage RES
2. Samenvattend overzicht voortgang per gemeente